

KVINNERS EVOLUSJONÆRE SYN PÅ ATTRAKTIVITET

BACHELOROPPGAVE 2016

“Denne bacheloroppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen Kristiania er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger.”

Forord

Denne bacheloroppgaven er vår siste oppgave ved Høyskolen Kristiania, linjen for kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling, våren 2016. Det er med stolthet, men også vemodighet at vi har kommet til en slutt på en reise som til tider har vært utfordrende. Etter 3 års skolegang er vi nå spente på hva som venter oss ved neste avgang.

Det ligger hos oss en enorm nysgjerrighet på mennesker og adferd. Reklame og skjønnhetsindustrien er av spesiell interesse, og hvordan, eller rettere sagt hvorfor det påvirker oss i det daglige.

Vi har lest og lært, diskutert opp i mente, og lært enda mer. Selvsagt mye på et faglig plan, men også personlig. Prosessen har bestått av en mengde timer hardt arbeid, frustrasjon, små og større gleder ved å komme et steg nærmere en løsning på en oppgave vi kan være stolt av.

Først og fremst vil vi rette en stor takk til vår solide og motiverende veileder Cathrine von Ibenfeldt som alltid har klart å få oss på rett kurs når diskusjoner har ledet oss på ukjent farvann. Hennes raske tilbakemeldinger og engasjement for tema har vært til stor hjelp. En takknemmelighet rettes også til våre respondenter for deres tid og nyttige bidrag.

Ellers er vi umåtelig glade for den støtte og forståelse vi har fått fra samboere, venner og familie som har gitt oss både mat og gode klemmer når det trengtes.

Vi håper du som leser denne oppgaven finner den like spennende som det vi gjør.

God lesing!

Oslo, mai 2016.

985616, 202294

Sammendrag

Formålet med oppgaven er å se nærmere på hvorfor vi vurderer noen mennesker som mer attraktive enn andre. Oppgaven forsøker å belyse dette fra et evolusjonistisk ståsted. Det teoretiske rammeverket er i hovedsak satt sammen av omfattende forskning på temaet, der kjente navn som Little, Griskevicius og Darwin bidrar med kunnskap og forskning. Dette ledet oss til en problemstilling som ser slik ut: *Hvordan kan mating og alder påvirke kvinners syn på attraktivitet?* Det undersøkes hvilke sammenhenger mating og alder har for hvordan attraktivitet bedømmes.

En grundig litteraturgjennomgang førte til at vi benytter oss av to av de syv fundamentale utfordringer mennesker står ovenfor sett fra evolusjonen. De to utfordringene omhandler mating, og er å finne en partner og holde på en partner. Mating er et sentralt begrep innen evolusjonen, og vi definerer det som utenfor en relasjon og i en relasjon. Med en deduktiv tilnærming og kvantitativ undersøkelsesmetode er det benyttet et eksperiment for å undersøke årsakssammenhenger. Dette ble gjennomført ved et spørreskjema der kvinnelige respondenter blant annet skulle oppgi sin alder, sette seg inn i en situasjon som var randomisert, og så bli eksponert for stimuli. Stimuliene var bilder av modifiserte kvinner med enten feminine eller maskuline ansiktstrekk og respondentene skulle velge bildet de fant mer ønskelig av utseende. Det undersøkes hvordan kvinner vurderer andre kvinner og ble gjort for å se om det var noen signifikante forskjeller i eksperimentgruppen som befant seg utenfor en relasjon og de som befant seg i en relasjon til en partner. Utvalget i undersøkelsen er kvinner 18 år og eldre som sikrer kvinner i kjønnsmoden alder. Datainnsamlingen ble analysert i SPSS der det ble utført Chi-Square Test of Independence for å måle hovedeffekter og interaksjons effekt. Analysene i hovedeffekter resulterte i en sterk sammenheng mellom mating og hvordan attraktivitet bedømmes, mens sammenhengen mellom alder og attraktivitet ikke viste noen signifikant sammenheng. I analysen av interaksjons effekt ble det presentert variablene mating og alders forhold med attraktivitet og viste ingen signifikante forskjeller i forholdsstørrelse. Avslutningsvis diskuteres begrensninger ved metoden, strategiske forslag til bedrifter og oppfordring til videre forskning. Vi håper at denne oppgaven kan være med på å utforske evolusjonens tilstedeværelse i moderne tid.

Innholdsfortegnelse

1.0 Oppgavens bakgrunn.....	1
1.1 Oppgavens struktur.....	2
2.0 Teoretisk rammeverk.....	3
2.1 Innledning.....	3
2.2 Evolusjon.....	4
2.3 Attraktivitet.....	4-5
2.3.1 Symmetri.....	5-6
2.3.2 Sekundære kjønnsstrekk.....	6
2.4 Mating.....	6-7
2.4.1 Utenfor en relasjon.....	7-8
2.4.2 I en relasjon.....	8
2.5 Alder.....	8-9
2.6 Mating og alder.....	9-10
2.7 Oppsummering.....	10
2.7.1 Konseptuell modell.....	11
3.0 Metode.....	12
3.1 Kvalitativ eller kvantitativt.....	12-13
3.2 Valg av undersøkelsesdesign.....	13-14
3.2.1 Krav til kausal design.....	14
3.3 Utvalgsprosessen.....	15
3.4 Utarbeidelse av spørreskjema.....	16
3.4.1 Prosedyre.....	16-17
3.5 Datainnsamling.....	17-18
3.6 Etikk.....	18
3.7 Validitet.....	18-19
3.7.1 Nomologisk validitet.....	19
3.8 Reliabilitet.....	19-20
4.0 Analyse.....	21

4.1 Deskriptiv analyse.....	21
4.2 Faktor analyse.....	21
4.3 Chi-SquareTest of Independence.....	22
4.3.1 Hovedeffekter.....	22-25
4.3.2 Interaksjons effekt.....	25-27
5.0 Drøfting.....	28
5.1 Hypotese 1 (H_1).....	28
5.2 Hypotese 2 (H_2).....	29
5.3 Interaksjonshypoteser (H_{3a} og H_{3b}).....	29-30
5.4 Begrensninger.....	31-32
6.0 Veien videre.....	33
6.1 Strategiske forslag.....	33-34
7.0 Litteraturliste.....	35-37

Figur 1. Konseptuell modell

Figur 2. Krysstabell Mating

Figur 3. Risk Estimate

Figur 4. Krysstabell Alder

Figur 5. Interaksjon

Vedlegg I. Spørreskjema

Vedlegg II. SPSS Mating og attraktivitet

Vedlegg III. SPSS Alder og attraktivitet

Vedlegg IV. SPSS Interaksjonsanalyse

1.0 Oppgavens bakgrunn

Det er vår opplevelse at vi lar oss overbevise av hvordan ting visuelt ser ut, og vi tror gjerne at det som er vakkert er bra. Vår forutintatte holdning er at mennsker som er vakre har mange fordeler i samfunnet, at vi tiltrekkes mot dem og gjerne vil være en del av deres nettverk. Kanskje er det akkurat derfor det er et så stort fokus på å se bra ut.

Kvinner ser ut til å være store konsumenter av både klær, sminke og skjønnhetsprodukter, og vi tror at reklame og sosiale medier har en stor innflytelse på hvordan vi bør se ut. Men så lurer vi på om det ligger noe mer bak et behov eller ønske om å se bra ut, og hvordan kvinner ser på andre kvinner. Derfor ønsker vi å gjøre et forsøk på å komme til bunnen av hvorfor vi er som vi er, og hvorfor vi gjør som vi gjør.

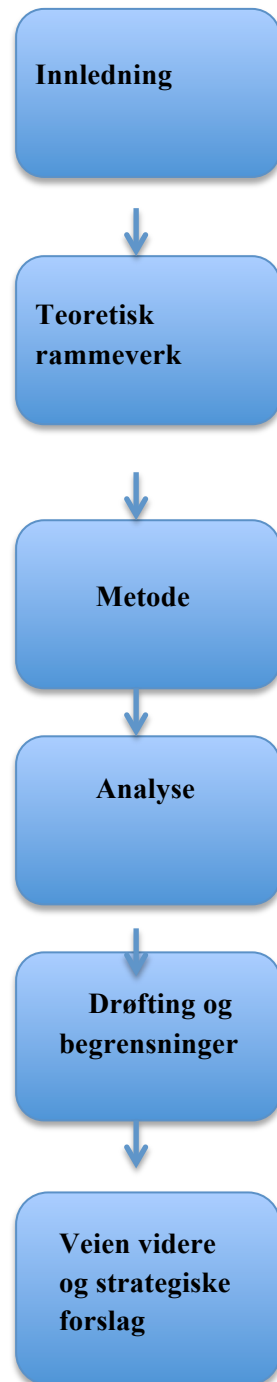
Når vi tenker litt etter så tillegger vi automatisk mennesker noen egenskaper etter hvordan de ser ut. Dette vekker således en nysgjerrighet for hva utseende kan gi informasjon om. Kan det være noe positivt med, og en større betydning av det å ha et stort fokus på skjønnhet enn kun oss selv?

I dialog med vår veileder Cathrine von Ibenfeldt fikk vi bekreftelse på at dette er interessante spørsmål å undersøke nærmere. Ved å ta inspirasjon fra evolusjonen gir det grunnlag for en spennende oppgave.

Med denne oppgaven ønsker vi å gi økt forståelse av vår forhistorie og evolusjonens tilstedeværelse i den moderne tid slik at vi kan vite mer om hvorfor vi er satt sammen til å tro at vakkert er bra.

Vi ønsker at den kunnskapen vi tar til oss brukes til videre forskning, benyttes i større grad i reklame, posisjoningsstrategier og tidsrelevante spørsmål, slik at det kan øke forståelse av menneskets biologiske adferd og gi konkurransemessige fortrinn til de som måtte trenge det.

1.1 Oppgavens struktur

2.0 Teoretisk rammeverk

2.1 Innledning

Det viser seg at mennesker er utstyrt med å finne attraktive mennesker mer tiltrekkende enn mindre attraktive mennesker. Det ser ut til at det eksisterer en universell oppfattelse av hva som er attraktivt, uavhengig av kulturelle og individuelle forskjeller (Little, Jones og Debruine, 2011). Det betyr at vi er satt med visse kriterier når vi bedømmer den fysiske attraktiviteten av ansikter. Siden vi virker til å like mennesker som er attraktive, hvordan er det vi bedømmer attraktivitet?

Selvsagt er det flere ting vi kan se på når vi skal undersøke hvordan kvinner vurderer andre kvinner, men etter grundig gjennomgang av teori har vi valgt å undersøke om kvinner vurderer feminine og maskuline ansiktrekk ved andre kvinner i ulik grad alt etter om de befinner seg utenfor en relasjon og i en relasjon. Vi benytter oss av mye brukte teknikker for å måle vurdering av ansikter (Little m.fl. 2007). Alder er således en viktig faktor for oss da det påvirker adferd. Det har med dette blitt utformet en problemstilling som ser slik ut:

Howdan kan mating og alder påvirke kvinners syn på attraktivitet?

Det teoretiske rammeverket beskriver hva vår undersøkelse baserer sine hypoteser på. For å se på hvordan attraktivitet kan defineres, ser vi i vår oppgave det som hensiktsmessig å få et overblikk av evolusjonens teorier slik at vi får dypere innsikt i menneskers drivkraft, samt hvilke hensikter det å vurdere ansikter kan ha. Evolusjonen står sentralt i denne undersøkelsen, og man vil se at flere teorier benytter seg av det for å bygge teori.

Deretter må vi forstå hvorfor mennesker ønsker å være i en relasjon, og hvordan vi tenker og handler både i og utenfor en relasjon. Videre må vi få en større forståelse av hvorfor alder er viktig i denne sammenheng.

Derfor vil vi i dette kapitlet først gi en rask innføring i evolusjonsteori, før vi tar for oss begrepet attraktivitet og deretter forklarer hvorfor mating og alder er viktige komponenter når vi måler attraktivitet. Kapitlet oppsummerer undersøkelsens hypoteser.

2.2 Evolusjon

Evolusjon kan redegjøres for på flere måter, Losos (m.fl. 2014, 4) nevner en omtalt redegjørelse av evolusjon som “(...)changes in the properties of groups of organisms over the course of generations”. Evolusjon er altså den historiske opprinnelsen av forandring som forklarer endringer arter går gjennom i tid, og kan ses som en forståelse av at adferd i en grad er påvirket av våre gener (Losos m.fl. 2014, 1). Det har vist å være en økt forståelse hos forskere at det ligger muligheter for å utforske evolusjonens tilstedeværelse i nåtiden. Skjønnhetsstandard fra et biologisk ståsted ble først utforsket av Charles Darwin, som kalles evolusjonens gudfar og ses derfor vesentlig å nevne i denne sammenheng (Grammer m.fl. 2003, 387).

En prosess som kan, men som ikke er avgjørende for å skape evolusjonistiske forandringer, er naturlig seleksjon (Losos m.fl. 2014, 4). Ved mennesker referer naturlig seleksjon til at individer av visse trekk, har en tendens til å etterlate flere avkom med god helse og fruktbarhet, enn individer uten slike trekk, til neste generasjon. Slik seleksjon kan blant annet føre til større attraktivitet for det motsatte kjønn (2014, 4).

Evolusjonistisk forståelse av mennesker viser at kvinner verdsetter mannens ressurser når de vurderer en partner, mannen derimot verdsetter kvinnens skjønnhet (Grammer m.fl. 2003, 387). Mannens ressurser signaliserer helse og konkurransedyktighet, kvinnens skjønnhet signaliserer ungdommelighet, fruktbarhet og helse (387). Begge kjønn måler hverandre for å se hvilke fordeler de kan videreføre til sine avkom.

Individer med fordelaktige egenskaper er de som mest sannsynlig vil få flest avkom, og de som bærer slike egenskaper vil bli mer utbredt i populasjonen. Medlemmer av samme kjønn vil så konkurrere med hverandre om å få en partner med fordelaktige egenskaper (Grammer m.fl. 2003, 387).

2.3 Attraktivitet

Flere undersøkelser har funnet ut at ansiktets attraktivitet er relatert til hvordan mennesker oppfatter andre (Little, Jones og Debruine, 2011). Derfor er ansiktets attraktivitet på mange måter en viktig faktor i sosiale settinger (Foos og Clark, 2011). Videre viser undersøkelser at attraktive mennesker ser ut til å ha flere fordeler i samfunnet blant annet med å lettere få seg jobb, de har flere datere, og de får ofte mindre straffedommer enn mennesker som er mindre attraktive (Foos og Clark, 2011).

Da det er mange faktorer som sammen utgjør et menneske, kan vi si at å bedømme attraktivitet er under komplekse forhold. Dog er det siden 1970-tallet gjort flere studier som bekrefter at det eksisterer en universell oppfattelse av hva som er attraktivt, uavhengig av kulturelle og individuelle forskjeller (Little, Jones og Debruine, 2011). Det betyr at vi er satt med visse kriterier når vi bedømmer den fysiske attraktiviteten av ansikter.

I følge Little, Jones og Debruine (2011, 1-2) forklarer de at det som gjør et ansikt attraktivt, og eventuelt hvilke trekk som skaper attraktiviteten, er vanskeligere å beskrive. Likevel er det flere ansiktstrekk som vil signalisere den biologiske kvaliteten av et individ. Det kan derfor beskrives slik at et ansikt bedømmes etter assosiasjoner knyttet til symmetri, gjennomsnittlighet og sekundære kjønnsstrekk. Disse assosiasjonene har biologiske funksjoner som Little, Jones og Debruine, (2011, 2) beskriver som direkte og indirekte fordeler. Det kan med andre ord bety at vi bedømmer ansikter med hensikt å se på om det direkte gagnar enten oss selv, våre avkom, eller indirekte viderefører genetiske fordeler til våre avkom. Denne undersøkelsen retter fokus mot symmetri og sekundære kjønnsstrekk som kriterier for hva som gjør et ansikt attraktivt. Det er vist en enighet på både på individnivå og kulturnivå at vi skiller mellom symmetri, asymmetri og sekundære kjønnsstrekk. Disse kriteriene er overlappende og nært knyttet til hverandre (Little, Jones og Debruine, 2011).

2.3.1 Symmetri

Symmetriske ansiktstrekk kan defineres ved at trekkene har to halvdeler som er proporsjonale og dermed like hverandre. Asymmetriske ansiktstrekk betyr så at to halvdeler er i mindre grad proporsjonale (Little, Jones og Debruine, 2011, 2).

Little, Jones og Debruine (2011) forklarer at både menn og kvinner med symmetriske ansiktstrekk anses for å være mer attraktive i motsetning til individer med asymmetriske trekk, noe som indikerer at symmetri er sterkt knyttet til attraktivitet. Videre kan det forklares at grad av symmetri er en indikasjon på den biologiske kvaliteten (Little, Jones og Debruine, 2011). Symmetriske trekk kan, i motsetning til asymmetri, signalisere fordeler som vekst, overlevelse, god helse og fruktbarhet. Symmetri gir altså fordelaktige assosiasjoner til individer på tvers av kulturelle forskjeller og kan vise at vår biologiske

sammensetning er utstyrt med signaler som oppdager symmetri (Little, Jones og Debruine, 2011).

Menneskets biologiske funksjon har vist seg å stemme med et eksperiment utført av Slater (2002, 69) på nyfødte barn. De nyfødte ble eksponert for bilder av attraktive og mindre attraktive kvinner, og resultater viste at barna holdt oppmerksomheten på attraktive kvinner lenger enn ved de mindre attraktive (69).

2.3.2 Sekundære kjønnsstrekk

På lik linje med symmetri anses feminine ansiktstrekk hos kvinner, og maskuline ansiktstrekk hos menn også som mer attraktive på et kultur-og individ nivå. Sekundære kjønnsstrekk kalles for feminine og maskuline ansiktstrekk, og oppgaven definerer begrepet slik.

Som tidligere nevnt er det i følge Little, Jones og Debruine (2011) vanskelig å spesifisere hvilke trekk som skaper attraktivitet. Dog viser det seg å være likheter mellom symmetri og sekundære kjønnsstrekk ved at de innehar de samme assosiasjonene knyttet til den biologiske kvaliteten av et individ. Dette er i forhold til helse, ungdommelighet, fruktbarhet og godt immunforsvar (Little m.fl 2007; Little, Jones og Debruine, 2011). Feminine og maskuline trekk er spesifikke egenskaper som utvikles hos begge kjønn under puberteten der hormoner vil forme trekkene, mer østrogen har vist seg å forme et ansikt mer feminint, mens testosteron gjør ansiktet mer maskulint. Slike ansiktstrekk viser å gi assosiasjoner til arvelige fordeler og er relatert til attraktivitet (Little m.fl 2007; Little, Jones og Debruine, 2011, 5).

2.4 Mating

Som den sosiale arten mennesker er, har vi stått ovenfor noen fundamentale utfordringer opp gjennom historien knyttet til overlevelse. Disse utfordringene går ut på å unngå skade, unngå sykdommer, få venner, oppnå status, få partner, holde på partner og omsorg for familien. Våre forfedre var de som fikk en reproduktiv partner, etablerte et bånd med personen, og tok hånd om sitt avkom (Griskevicius og Kenrick, 2013, 374).

Mating har vist seg å være en viktig faktor for menneskers overlevelse (Griskevicius og Kenrick, 2013). Vi tror at mating er et viktig komponent for oss i denne sammenheng, og

ønsker å se om vi vurderer attraktivitet ut i fra situasjonen vi er i. Derfor velger vi å definere mating som enten i en relasjon eller utenfor en relasjon.

Med evolusjon som utgangspunkt handler overlevelse av den enkelte grunn om å videreføre sine gener til neste generasjon kan forklares med at mennesket ble drevet av reproduksjon (Griskevicius og Kenrick, 2013). Våre forfedres motivasjon for overlevelse kan i vår tid ses på som svært primitivt da vi ene og alene ikke styres av reproduksjon. Likevel bærer vi fortsatt store preg av reproduksjon i våre tanker og handlinger og studier viser at livssituasjon har en påvirkning på hva vi finner attraktivt (Griskevicius m.fl. 2006, 282-283; Little m.fl. 2007).

2.4.1 Utenfor en relasjon

Som vi kort nevnte i avsnittet over så bæres våre tanker og handlinger et stort preg av reproduksjon. Evolusjonen har vist at å finne en partner er et av våre fundamentale utfordringer vi står ovenfor, og i denne oppgaven er dette definert som utenfor en relasjon. Utfordringen antas å være at det å stå utenfor en relasjon gjør at reproduksjon ikke vil oppstå. Sett fra et mer sosialt perspektiv kan vi således ikke oppnå nærhet, kjærlighet og dekket våre seksuelle behov.

Griskevicius og Kenrick (2013) forklarer at mennesker utenfor en relasjon retter sitt fokus mot det *motsatte* kjønn, som kan av biologiske grunner handle om å finne en partner som kan videreføre fordelaktige gener til neste generasjon (Grammer m.fl. 2003, 387). Det ligger i en manns natur å befrukte kvinner som kan bære deres barn, og gi dem omsorg slik at de kan spre sine gener så mye som mulig. Kvinnen vil søke en sterk og sunn mann som kan gi forsørgelse til dem selv og deres barn (Taflinger, 1996).

Det antas derfor at motivasjonen for å finne en partner av god helse er stor for de utenfor en relasjon.

I følge Griskevicius og Kenrick (2013, 379) blir vi trigget til å finne potensielle partnere ved å enten eksponeres ved forestilling om en eller ved direkte samhandling.

Assosiasjoner knyttet til den biologiske kvaliteten kan anses å gi viktig informasjon ved potensielle partnere. Således har begge kjønn et behov for å skille seg ut hvor menn viser seg å synliggjør sine ressurser ovenfor det motsatte kjønn der de blir mer impulsive, og opptatt av luksuriøse produkter (Griskevicius og Kenrick, 2013, 379). Kvinnen derimot ønsker å skille seg ut ved å vise sin skjønnhet og ungdommelighet, og velger å bruke mye

ressurser og villighet til å ta risikoer for å vise sin skjønnhet (379). Risikoer som plastisk kirurgi og injeksjoner i ansiktet kan i nåtiden være et forsøk på å endre asymmetriske trekk og dermed øke sin skjønnhet slik at det kan gi synligere assosiasjoner til helse og fruktbarhet (Grammer m.fl. 2003, 388).

2.4.2 I en relasjon

Evolusjonens andre utfordring er å holde på partner, og i denne oppgaven er dette definert som i en relasjon. Utfordringen av det å holde på en partner beskriver Griskevicius og Kenrick (2013, 380) som en positiv adferd i hensikt å beskytte sin partner mot potensielle rivaler. Dette medfører at mennesker er mer oppmerksomme rundt mennesker av *samme* kjønn, og ønsker å ivareta relasjonen til sin partner ved å investere mye tid og ressurser på både å feire, samt vedlikeholde forholdet (379-380). Kvinnen vil handle ved å opprettholde sin attraktivitet og mannen vil øke sine ressurser ytterligere (Buss, 2007).

Å bevare en relasjon er fra et evolusjonistisk ståsted viktig for individer grunnet blant annet motivet for overlevelse i forhold til forsørgelse av sine avkom, slik at gener kan overleve til videre generasjon (Buss, 2003, 10). Reproduksjon i seg selv vises ikke å være utfordringen for individer i en relasjon, men heller å bevare sin partner slik at avkom kan forsørges. Det forventes derfor at når et fokusskifte av kjønn i mating oppstår, vil synet på attraktivitet også endres. Dette leder oss til vår første hypotese som ser slik ut:

H₁: *Mating påvirker hvordan kvinner bedømmer ansiktets attraktivitet.*

2.5 Alder

Alder er viktig for vår problemstilling da alder påvirker atferd og er en godt brukt segmenteringsvariabel. I denne oppgaven tester vi mating i ulike aldre da alder har vist seg å være en viktig faktor for når vi bedømmer ansikter (Foos og Clark, 2011). Vi er interessert i å vite om alder påvirker synet på attraktivitet.

Allmenn kunnskap tilsier at fruktbarheten hos kvinner er påvirket av alderen de er i, og at kvinner i en viss alder er ikke lenger reproducerbare. Vi vet at evolusjonen sier at man skal reproducere seg, men kvinner uten hormonell styring vil kanskje påvirkes av dette

når de vurderer skjønnhet. Det kan derfor antas at eldre kvinner bedømmer attraktivitet annerledes enn yngre kvinner.

Kvinneres hormonelle syklus kan i følge Little, Jones og Debruine (2011) oppdage asymmetriske ansiktstrekk hos menn spesielt under eggøsning. Behovet for å oppdage asymmetri kan indikere at kvinner under eggøsning, og innenfor en viss alder, vil ha større sannsynlighet til å oppdage assosiasjoner knyttet til ansiktstrekk av god helse som kan videreføres til kvinnens avkom. Kvinner skiller mellom symmetri og asymmetri også når kvinner bedømmer andre kvinners attraktivitet (Little, Jones og Debruine, 2011, 8-9).

Da evolusjonen tilsier at vi skal reprodusere oss, leder dette til en antagelse om at kvinner uten hormonell styring ikke vil oppdage asymmetri på lik måte. Videre fører det til antagelse om at eldre kvinner uten hormonell styring ikke oppdager assosiasjoner symmetri er knyttet til. Siden femininitet gir like assosiasjoner som symmetri, leder det oss til oppgavens andre hypotese som ser slik ut:

H₂: *Unge kvinner finner feminine kvinnelige ansikter mer ønskelig enn eldre kvinner.*

2.6 Mating og alder

Videre i denne oppgaven er vi opptatt av å se på hvordan mating og alder forholder seg til hverandre. Grenness (2004, 58–59) nevner at når man ser effekten av noe kan det også skyldes andre faktorer. Ved å undersøke en interaksjons effekt ser vi om unge og eldre kvinner utenfor en relasjon i større grad vil finne feminine ansiktstrekk mer ønskelig, i forhold til unge og eldre kvinner som befinner seg i en relasjon.

Som tidligere nevnt er det kjent at alder påvirker adferd og er en viktig faktor når vi bedømmer ansikter. Samtidig står reproduksjon frem som et viktig komponent for individer utenfor en relasjon, noe som også vises å påvirke adferd.

I punkt 2.4.1 argumenteres det for at kvinner utenfor en relasjon vil oppdage asymmetri ved fruktbarhet. Slik funksjon kan ses viktig for å få en partner av god helse som gir friske avkom. En kvinne i en relasjon kan ses å ha mindre sannsynlighet for å oppdage slike ansiktstrekk da fokuset på å ivareta relasjonen kan ses mer nødvendig enn reproduksjon.

Denne undersøkelsen ønsker å se interaksjons effekt mellom alder og mating, og når både

alder og mating kan påvirke adferd, ønsker vi å sammenligne variablene. Dette ledes til oppgavens tredje hypoteser:

H_{3a}: *ynge kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med yngre kvinner i en relasjon*

H_{3b}: *eldre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med eldre kvinner i en relasjon*

2.7 Oppsummering

Mating forklarer at overlevelse på mange måter er menneskets drivkraft. Kvinner utenfor en relasjon har som utfordring a) å reprodusere seg, b) retter sitt fokus mot det motsatte kjønn og c) ønsker en partner av god helse. Kvinner i en relasjon har andre utfordringer som blant annet er a) å forsørge avkom, b) fokuset er på rivaler og c) å ivareta forholdet til sin partner. Det forventes derfor at når et fokusskifte i mating oppstår, vil synet på attraktivitet også endres.

Kvinnens hormonelle syklus vises å styre kvinners preferanser og oppdager asymmetriske trekk ved bedømmelse av ansikter. Kvinner i overgangsfasen, uten hormonell styring, kan derfor antas å ikke oppdage slike trekk på lik linje. Således vil det presenteres oppgavens to uavhengige i en interaksjons effekt, da både alder og mating har en påvirkning på adferd, vil forholdet mellom variablene vil måles.

Hypoteser før videre undersøkelse er derfor som følger:

H₁: *Mating påvirker hvordan kvinner bedømmer ansikters attraktivitet.*

H₂: *Unge kvinner finner feminine kvinnelige ansikter mer ønskelig enn eldre kvinner.*

H_{3a}: *ynge kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med yngre kvinner i en relasjon*

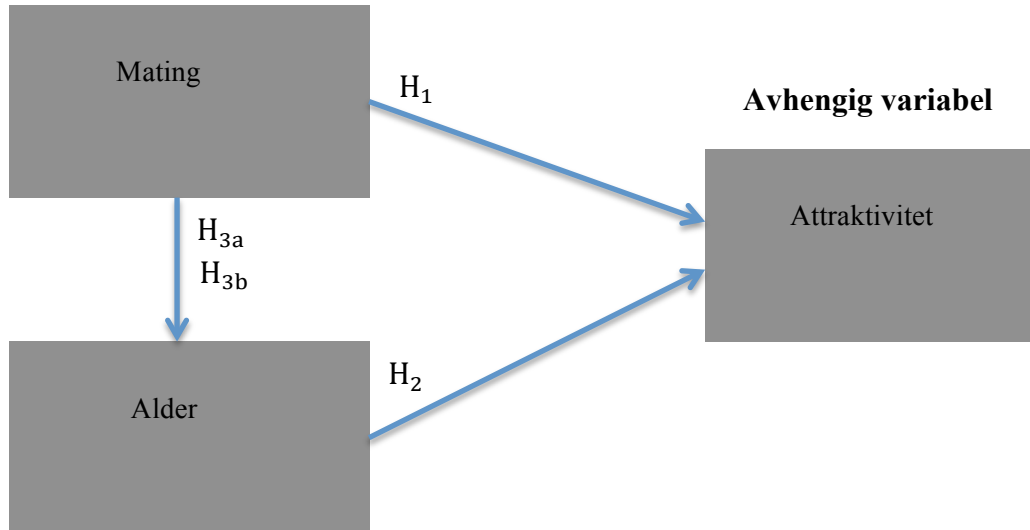
H_{3b}: *eldre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med eldre kvinner i en relasjon*

2.7.1 Konseptuell modell

Hypotesene kan således oppsummeres slik:

Figur 1.

Uavhengige variabler

3.0 Metode

Metode er kjennetegnet som fremgangsmåter der man gjennomgår faser ved forskning og undersøkelser systematisk for å kartlegge virkeligheten (Jacobsen, 2005). Det innebærer at innsamling av data, behandling av informasjon og fremvisningen av undersøkelsen er gjort systematisk. Enhver undersøkelse har sine svakheter og feil som kalles undersøkelseeffekter, noe som nødvendigvis ikke gjør en undersøkelse dårlig, men det er viktig å gjøre seg oppmerksom på hvilke potensielle svakheter som ledet til resultatene av undersøkelsen (2005, 17).

Metode fungerer således som et verktøy til å undersøke fenomener, avdekking av ny kunnskap eller tilføre ny kunnskap til eksisterende kunnskap (2005, 15).

3.1 Kvalitativ eller Kvantitativ

Det som igangsetter undersøkelser er at man har spørsmål eller antagelser man ønsker å belyse eller se nærmere på (Jacobsen, 2005, 13). Det handler først om å utforme sentrale begreper for å kunne identifisere hva slags fenomener man ønsker å undersøke. Deretter omforme teoretiske begreper til målbare former (Ringdal, 2013, 88).

Når det gjelder valg av enten kvalitativ eller kvantitativ, er det gjerne hensiktsmessig å se på problemstillingen man har, da den gir en indikasjon på om kvalitativ eller kvantitativ metode er mest egnet for undersøkelsen. Kvalitativ metode benyttes gjerne ved induktive tilnærmelser, hvilket betyr at teori dannes etter datainnsamling (Jacobsen, 2005). Målet er å få så mye informasjon som mulig, man har en uklar problemstillingen og man ønsker ikke å generalisere (2005).

Problemstillingen i denne undersøkelsen viser at vi ønsker å se på påvirkning og effekt av et fenomen:

Hvordan kan mating og alder påvirke kvinners syn på attraktivitet?

Derfor tar vi utgangspunkt i en kvantitativ metode da vi har en forholdsvis klar problemstilling der vi undersøker et fenomen det er mye teori om, og trekker hypoteser fra ett eller flere teoretiske perspektiver som vi ønsker å generalisere, og dette medfølger en deduktiv tilnærming (Jacobsen, 2015; Ringdal, 2013, 104). En deduktiv tilnærming betyr fra teori til empiri. Her har man altså gjort seg opp noen forventninger om “hvordan

verden ser ut”, og man ønsker å se på om forventningene stemmer overrens med foreliggende teori (2005, 28). Dog er en slik datainnsamling kritisert ved at forskerne kun ser etter informasjon som er relevant og som dermed har en tendens til å støtte opp i forventningene man har satt (Jacobsen, 2005). Siden respondentene ikke observeres kan det medføre feilkilder som at svar som oppgis ikke stemmer overrens med virkeligheten (2005).

I denne undersøkelsen har valg av design tatt høyde for tilgjengelige ressurser og tid gitt til oppgavens arbeid. Kvantitativ metode gjør et stort utvalg tilgjengelig på kort tid, samt at det krever få nødvendige ressurser (Jacobsen, 2005).

3.2 Valg av undersøkelsesdesign

I følge Jacobsen (2015) bør et undersøkelsesdesign være passende til det problemstillingen man ønsker å belyse. Denne undersøkelsen har et ekstensivt opplegg hvilket betyr å måle få nyanser som rekker over mange enheter. På den måten kommer vi i bredden på begrepene som undersøkes (Jacobsen, 2005, 96).

Valg av undersøkelsesdesign opererer vanligvis med tre idealtyper, disse er: eksplorativt, deskriptivt og kausalt (Grenness, 2003, 103). Vår studie benytter seg av et *kausalt* design da vi ønsker å si noe om årsak og virkning (Jacobsen, 2005, 62).

Det finnes fire ulike typer kausale design: tverrsnittstudier, tidsseriestudier, eksperiment og kvasi-eksperiment (Shadish, Cook og Campell, 2002; Jacobsen, 2005) Et kausalt design kan ideelt måles gjennom opplegg som er eksperimentelle (Jacobsen, 2005, 111) og grunnet vårt ønske om å kontrollere for andre forklarende faktorer som kan påvirke vår avhengige variabel, benyttes det i denne undersøkelsen designet eksperiment.

Opgavens problemstilling har definerte variabler, vil gjerne se sammenheng mellom variabler og ønsker gjerne å generalisere resultater fra utvalget til populasjonen.

Med en slik problemstilling viser Jacobsen (2015) at et eksperiment vil være passende.

En forsker som bruker et eksperiment vil manipulere uavhengige variabler han mener er en årsak, for så å observere virkning på den avhengige variabelen (Ringdal, 2013, 128-129). Det er viktig i eksperimenter å ha kontroll på hvem observasjonsenhetene er som skal påvirkes, og ved å bruke randomisering kan man sikre seg at utvalget er sammenlignbare (Skog 2003, 75). Randomisering nærmest utelukker for at andre

underliggende faktorer enn det som måles blir en del av resultatene og fjerner systematiske feil som kan påvirke resultatene (2003, 37). Det fører til at det er tilfeldig hvem som får manipulasjonen i undersøkelsen.

Potensielle svakheter ved å aktivt påvirke virkeligheten på denne måten er at man reduserer sannsynligheten for å generalisere resultater, manipulasjonen er ikke reel for det virkelige liv, og forteller ei heller ikke hvordan eller hvorfor virkningen oppstår (Jacobsen, 2015; Shadish, Cook og Campell, 2002).

3.2.1 Krav til kausalitet

En annen utfordring ved vårt undersøkelsesdesign er å etablere *kausalitet*. Enn å si at hvis årsak, så alltid virkning, brukes det heller et ideal som sier at hvis årsak, så sannsynligvis virkning (Skog, 2003).

Med det følger tre grunnleggende krav for kausalitet: *isolasjon*, *rekkefølge* og *samvariasjon* (Jacobsen, 2015).

- Kontroll for alle andre relevante faktorer
- Årsak må alltid komme før virkning i tid
- Hver gang årsak opptrer, vil virkning komme

Det legger stor vekt på isolasjonskravet for å oppfylle krav om kausalitet, da det er viktig for et eksperiment at det ikke skal finnes noen andre relevante faktorer som påvirker resultatene. Dette kan gjennomføres ved å bruke kontrollvariabler. Denne undersøkelsens demografiske variabler som sivilstatus, alder, og seksuell legning er ikke en del av dette eksperimentets kontroll, da disse faktorene blir randomisert og ikke styrker den interne validiteten. Det vil legges vekt på at undersøkelsens utvalg har like forutsetninger for å kunne sammenlignes. Little (m.fl. 2006) benyttet blant annet kvinner for å bygge teori, og derfor brukes kjønn som en kontrollvariabel ved dette eksperimentet.

I henhold til isolasjonskravet kan det ses å så og si aldri bli oppfylt, men at man bør gjøre det som nærmest mulig fører til isolasjon (Gottmann, 1995). Det er vanlig å bruke en demografisk variabel som kjønn for å sikre homogenitet (Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2011, 108). Med et utvalg av kvinner kan man forsøke å oppfylle isolasjonskravet og unngå seleksjon (Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2011, 108; Ringdal, 2013).

3.3 Utvalgsprosessen

En sentral problematikk i dette kapittelet omhandler undersøkelsens utvalg, da dette som nevnt er viktig å ta hensyn for å oppnå kausalitet.

En utvalgsprosess er nødvendig fordi man må ta stilling til hvem man ønsker å motta data fra slik at man kan belyse undersøkelsens problemstilling og variabler. Denne oppgaven ønsker å generalisere resultater. Selv om dette er en svakhet ved eksperimenter, bør man derfor ha et representativt utvalg (Jacobsen, 2015; Skog, 2003).

De fleste empiriske undersøkelser definerer en populasjon de ønsker å vite noe om, og med tanke på tilgjengelige ressurser, må man som regel nøye seg med å undersøke et utvalg av den definerte populasjonen (Skog, 2003, 98). I følge Skog (2003) bør man for å sikre et representativt utvalg bruke en eller en annen form av sannsynlighetssutvelgelse. Det vil si at alle individer av populasjonen har like stor sannsynlighet for å bli trukket ut som utvalg. Likevel nevner Jacobsen (2015) at et utvalg aldri med full sikkerhet er representativt for hele populasjonen, det kan så medføre skjevheter i resultater om sannsynligheten for alle mulige utfall av utvalgsprosedyren ikke er kjent (Skog, 2003). Enkel tilfeldig trekking er den vanligste formen for sannsynlighetsutvelgelse, kan minimere skjevheter og brukes derfor i undersøkelsen (Ringdal, 2013, 210; Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2010, 242).

Undersøkelsens definerte populasjon er alle kvinner i kjønnsmoden alder, men utvalget blir begrenset til kvinner i 18 år og eldre som er bosatt i Norge. Utvalget er nettopp kvinner fordi denne undersøkelsen ønsker å belyse kvinners vurdering av andre kvinners attraktivitet, samt er alder en viktig faktor fordi det ønskes kvinner i kjønnsmoden alder.

Utvalgsstørrelse er viktig for kvantitativ metode da man ønsker å si noe om flere.

Jacobsen (2015) sier det slik: "(...) jo større utvalget blir, desto mindre blir feilmarginen".

Det var i vår undersøkelse ønsket en utvalgsstørrelse på 150 for å kunne kvalitetssikre resultatene og øke generaliserbarheten (Cathrine von Ibenfeldt, under veiledning).

Jacobsen (2015) forklarer at det er en tommelfingerregel på at om utvalget har mindre enn 100 enheter, vil analysene ses som lite opplysende og feilmarginene blir store. Med vår avsluttende N på 114 og en valid responsdase på $n = 103$ (11 svar ufullstendige), ses utvalget i denne undersøkelsen som godkjent for å gjennomføre en informativ analyse (Jacobsen, 2015). Det refereres også i sammenheng med Little (m.fl. 2006) sin studie som hadde $N = 108$.

3.4 Utarbeidelse av spørreskjema

Med det teoretiske rammeverket som grunnmur og retningslinjer fra metode, vil et utarbeidet spørreskjema gi oss formulerte spørsmål som vi trenger å få svar på for å måle hypotesene.

Som forklart tidligere så igangsetter man undersøkelser når man har spørsmål eller antagelser man ønsker å belyse eller se nærmere på, og et viktig element er å utarbeide et operasjonalisert spørreskjema som måler det man ønsker å måle (Jacobsen, 2005, 13).

For å undersøke våre variabler og belyse problemstillingen blir det tatt utgangspunkt i en studie utført av Little (m.fl. 2006). Little (m.fl. 2006) måler hvordan kvinner og menn vurderer det motsatte kjønn der respondentene blir bedt om å velge et ansikt de finner mest attraktiv. Studien bruker stimuli i form av bilder for å sette i gang tankeprosesser hos respondentene (Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2010).

Denne teknikken benytter også vi oss av for å måle hvordan kvinner vurderer andre kvinners attraktivitet. Det vil således gjøre det lettere å gjenskape noe som allerede har verdi, samt at det er svært tidskrevende og komplisert å utarbeide operasjonaliserte begreper (Jacobsen, 2015). Videre ses det fordel i at spørsmålene er testet i flere tidligere sammenhenger og at de måler de begrepene som ønskes å måle (2015).

3.4.1 Prosedyre

Vårt spørreskjema kan ses som tre deler: del 1) åpningsspørsmål, del 2) manipulasjon og stimuli, del 3) avrundende spørsmål (Vedlegg I.).

I første del ble respondentene spurt om å oppgi sin alder (tastet selv inn sin alder med sifre), kvinne (ja/nei), og vurdering av deres egen fysiske attraktivitet (hvordan vurderer du din fysiske attraktivitet på en skala fra 1- uattraktiv til 7- veldig attraktiv) der de var gitt en tvunget respondering for å gå videre til neste spørsmål da det i eksperimenter viktig å kontrollere må alle spørsmål besvares.

Menn er ikke i vårt utvalg og spørsmål om kjønn var derfor et filterspørsmål, uten mulighet for å svare “ønsker ikke å svare” (Jacobsen, 2005). Dette vil utelukke for et utvalg som er irrelevante i denne undersøkelsen. Kjønn er dette eksperimentets kontrollvariabel og vi kan sikre oss intern validitet (Ringdal, 2013, 128).

Åpningsspørsmål formulert i del 1 er korte, nøytrale og lite invaderende, noe som er anbefalt av Jacobsen (2005) for ikke å “skremme bort” respondentene. Det blir heller

brukt mer påtrengende spørsmål ved undersøkelsens avslutning.

I andre del fikk utvalget informasjon om å sette seg inn i en situasjon. Denne situasjonen omhandler om de er i en relasjon eller utenfor en relasjon, og er vår manipulasjon. Dette ble randomisert og dermed var det helt tilfeldig hvem som fikk hvilken situasjon. Alle respondenter får like spørsmål, sett bort i fra manipulasjonen som var omtrentlig like lange og tok relativt like lang tid å sette seg inn i. I følge Jacobsen (2015) vil det oppstå et frafall i svar om spørsmål er tidskrevende. Manipulasjonen gitt til utvalget oppleves som relativt enkel å få grep på.

Etter at utvalget så godt det lot seg gjøre satt seg inn i gitt situasjon ble de så eksponert for stimuli i form av fire ulike bilder med kvinnelige ansikter. Respondentene skulle velge det bildet de fant mer ønskelig av utseende uti fra gitt situasjon, og svaralternativene var “kvinnen til venstre” eller “kvinnen til høyre”.

Avslutningsvis i tredje del ble respondentene spurt om deres sivilstatus (er du på nåværende tidspunkt i et partnerskap: ja/nei) bruk av hormonelle prevensjonsmidler (p-piller, spiral, p-ring eller lignende: ja/nei), deres siste menstruelle blødning (hvor mange dager siden var det sist du hadde din menstruelle blødning), og deres seksuelle legning (heteroseksuell/biseksuell/homoseksuell).

3.5 Datainnsamling

Vårt spørreskjema ble lagt ut og delt via Facebook, og er vår plattform for datainnsamling. Å benytte seg av digitale plattformer som kommunikasjonsarena er ikke et fremmed fenomen. Bedrifter, organisasjoner og andre form av institusjoner bruker digitale medier som et kommunikasjonsverktøy for å samle inn opplysende informasjon. Fordelen i vårt tilfelle er at spørreskjemaet når ut til mennesker som vi har en tilknytning til og som ikke er ukjente med undersøkelsens bakgrunn, noe som kan forhindre misforståelser. Respondentene vil også selv kunne avgjøre når de ønsker å sette av tid til å besvare undersøkelsen ved at den ligger ute på nett. Dette mener vi ikke vil presse respondentene til å gi svar som er forhastet.

Å nå ut til et utvalg på denne måten kan ses som et bekvemmelighetsutvalg, altså er dette et utvalg som er enkelt å få tak i (Jacobsen, 2015, 303). Fordelen med dette er at det krever lite ressurser, man kan nå ut til et større geografiske utvalg og respondentene er sikret anonymitet (Ringdal, 2013, 198-200). Dog er det viktig å bemerke seg at

undersøkelsen potensielt ikke blir møtt med seriøsitet på grunn av kommunikasjonskanalen, at respondentene må være “online”, og ha en Facebook-konto for å bli informert. I tillegg kan de vi ikke får tak i gi systematiske avvik fra dem vi får tak i, og vi kan sitte igjen med et utvalg som gir skjevheter i resultater (Jacobsen, 2015).

3.6 Etikk

Selvom det er frivillig å delta i undersøkelser er det samtidig noen etiske retningslinjer man som en undersøker må forholde seg til. De omhandler samtykke av respondentene, konsesjon og meldeplikt, og konfidensialitet og personvern (Ringdal, 2013).

Respondentene ble informert om hva prosjektets hensikt var og hva slags metode som ble benyttet, samt at all informasjon var konfidensielt og kun ble brukt til denne undersøkelsens analyser og formål. Det er viktig å ta hensyn til personens privatliv i det offentlige rom (Brurås, 2014; Ringdal, 2013, 459) og det var nettopp derfor respondentene ble sikret anonymitet og at svarene hverken direkte eller indirekte kunne spores tilbake til dem (Ringdal, 2013, 458).

3.7 Validitet

Validitet tar for seg undersøkelsens gyldighet og sier noe om undersøkelsen måler det den har til hensikt å måle. Begrepet validitet har to grener som går på intern validitet og ekstern validitet. Den interne validiteten ser etter undersøkelsens kausalitet (Ringdal, 2013). Som nevnt under punkt 3.2.2. forsøkes det å oppnå intern validitet ved å isolere for andre påvirkningsfaktorer enn de som måles, randomisere utvalget slik at de kan sammenlignes, og kontrollere for et homogent utvalg. Eksperimenter kan gi sikre resultater om årsakssammenhenger og finner styrke i intern validitet (Ringdal, 2013, 128).

Begrepets andre gren ekstern validitet ser på graden undersøkelsen kan generaliseres til populasjonen og i SPSS kan man måle for statistisk validitet med et målenivå på 5 prosent (Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2010). Ved å bruke et eksperimentelt design manipulerer man virkeligheten hvilket kan redusere sannsynligheten for generalisering. Utvalgstørrelsen er derfor av betydning. Uti fra Jacobsens (2015) tommelfingerregel på utvalgets størrelse kan denne undersøkelsen med en valid

respondanse på n=103 gi en informativ analyse, men ha et problem med å generalisere resultatene (Jacobsen, 2015) da man i eksperimenter kontrollerer for utvalget, og skaper en unaturlig setting.

3.7.1 Nomologisk validitet

Nomologisk validitet går i praksis ut på om hypotesene måles slik vi forventet oss i henhold til det teoretiske rammeverket (Ringdal, 2013, 99). Ved å sammenlikne resultatene med lignende undersøkelser kan man validere funn (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2010, 357). I vårt tilfelle har undersøkelsen hentet inspirasjon fra Little (m.fl. 2006) og dette støtter vår teori. Hans undersøkelse er gjennomgått med veileder.

3.8 Reliabilitet

Reliabilitet tar for seg undersøkelsens pålitelighet og sier noe om hvor godt undersøkelsen er gjennomført. Ringdal (2013, 97) forklarer at vesentlig reliabilitet fører til høy validitet. For å sikre reliabilitet av datainnsamlingen er det en forutsetning at man er kritisk til allmenne kilder og man benytter seg av test-retest-metoden (Ringdal, 2013, 97; Grenness, 2003, 145). Det vil si at resultatene man ender opp med blir de samme ved en ny undersøkelse og at dataene er fri for tilfeldige feil (2003). Man bør altså måle for begrepet minst to ganger for å se graden av korrelasjon (Ringdal, 2013, 97). Dette tok vi høyde for ved utarbeidelse av spørreskjema, men bilder fra den undersøkelsen vi tok utgangspunkt i fra Little (m.fl. 2006) ble ikke gjort tilgjengelig for oss etter gjentatte forsøk for kontakt med forskeren. Derfor blir begrepets korrelasjon kun målt ved et forsøk.

I vårt spørreskjema vil man se at respondentene vurderer fire bilder. To av disse bildene viser gjennomsnittlighet og hudens helse og måler ikke for vårt begrep. Dette ble brukt for å ha flere ben å stå på og er derfor ikke med i analysene. Alle bildene er modifisert av samme ansikt og det var et kriterie for at bildene kunne brukes (Cathrine von Ibenfeldt, under veiledning). Spørreskjemaets første og fjerde bilde måler for feminine og maskuline ansiktstrekk. Undersøkelsens fjerde bildet er fra en annen studie (Little m.fl. 2013) enn den vi tar inspirasjon fra, og er redigert av oss for å passe til undersøkelsen. Bildet vitner om dårlig kvalitet der ansiktene er tydelig skilt fra hverandre, og kan

oppleves svært modificert. Bildets pålitelighet kan derfor ses som svak og er ikke med i våre analyser. Ved å bruke eksisterende spørreskjemaer eller metode mener Ringdal (2013) dette gir trygghet da det ble brukt ved tidligere sammenhenger, og som igjen gir undersøkelsen verdi. En risk analyse kan også indikere hvor reliabel undersøkelsen er. Dette blir presentert i analysene.

4.0 Analyse

Dette kapitlet vil redegjøre for de funn vi har innhentet fra den kvantitative datainnsamlingen. Her er det brukt SPSS for å tallfeste data, med de analyser nødvendig for å skaffe informasjon vi trenger for å teste hypoteser. Undersøkelsen resulterte i 103 utfylte spørreskjemaer. Det benyttes deskriptive analyser som gir oss klarhet ut ifra de forutsetninger gitt ved bruk av Chi-Square Test of Independence. For eventuell støtte av våre hypoteser tar vi hypoteseavgjørelser, og det kommer frem i dette kapitlet.

Betydning av analysene vil først drøftes i neste kapittel, etterfulgt av undersøkelsens begrensninger.

4.1 Deskriptive analyser

Deskriptive analyser er analyser hvor man ønsker å beskrive en situasjon (Marit, Anti høyskolen Kristiania, forelesning i MEO3200; kvantitativ metode, vår 2016).

I denne sammenheng ønsker vi å bruke statistisk validitet som har til formål å estimere hvor mye usikkerhet som er tilknyttet svarene man har innhentet fra utvalget, og som ønskes å generaliseres til populasjonen (Johannessen, Tufte og Christoffersen, 2010, 416). Usikkerheten blir i dette tilfellet beregnet ved at vi benytter oss av hypoteseavgjørelser og sammenligning av grupper. Siden det er normalt i samfunnsforskning å operere med en signifikansverdi på 5 prosent (355) benytter vi også denne verdien for å se om vi kan forkaste nullhypotesen eller ikke (416).

4.2 Faktoranalyse

En faktoranalyse har ikke til hensikt å teste hypoteser eller å vise om funn er signifikant. Det er analyser som tar et stort antall variabler og for å se etter muligheter for at data kan reduseres eller oppsummeres ved å bruke et mindre antall faktorer.

Forutsetninger ved å utføre en faktoranalyse er at den vil redusere store individuelle skalaer og spørsmål og redefinere og redusere disse til mindre former for å se sammenheng i spørsmål, samt å redusere korrelerende variabler til mer hensiktsmessige mål (Pallant, 2013, 188). Vår undersøkelse får ikke kjørt en faktoranalyse da vi ikke tallfester våre variabler i en måleskala og det ligger ikke behov for å gjøre store skalaer til mindre former.

4.3 Chi-Square Test of Independence

En Chi-Square Test of Independence har som formål å utforske forholdet mellom to kategoriserte variabler der hver variabel har to eller flere kategorier. Testen vil sammenligne den observerte variabelen med hva som skjer i hver enkel kategori med de verdiene som er forventet. Vi har variabler av dikotom form, og har ikke nok variasjon til å lage kontinuerlig variabel, derfor brukes Chi-Square Test of Independence for analyser av data (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2010, 347). Det lar seg ikke gjøre å beregne gjennomsnittsverdier og standardavvik på grunn av formen på våre variabler, og derfor utelukkes gjennomsnitt- og t-test (347).

Vi har i våre hovedeffekt analyser 2x2 og 3x2 krysstabell, der en anbefalt forventet frekvens er minst 10 (Pallant, 2013), dette fikk vi brudd på i 3x2 krysstabell av alder. Det er en viktig forutsetning i krysstabell, men ikke avgjørende (Pallant, 2013), og vi kan med det observere hvordan kategoriene fordeler seg. I vårt tilfelle er kategoriene utenfor en relasjon/i en relasjon; kvinnen til venstre/kvinnen til høyre, og alder 15-29, 30-45, 46-60; kvinnen til venstre/kvinnen til høyre. Kvinnen til venstre har feminine ansiktstrekk og kvinnen til høyre har maskuline ansiktstrekk.

4.3.1 Hovedeffekter

Krysstabellen tillater oss altså å undersøke to variabler, en uavhengig variabel og en avhengig variabel med to kategorier hver, og som lar oss fastsette om det er en signifikant effekt på den uavhengige variabelens utfall.

Ved å bruke Pearson Chi-Square verdien kan vi måle usikkerhet og ta en hypoteseavgjørelse om forskjeller eller effekter. Verdien forteller oss hvorvidt vi kan forkaste nullhypotesen eller ikke. Måler verdien for .05 eller mindre så kan vi forkaste nullhypotesen, og si at det er en forskjell i utfallet basert på uavhengig variabel og observert variabel (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2010, 345). Vi opererer som nevnt med en signifikansverdi på 5 prosent (355) for å besvare hypoteser.

Vi ønsker først å teste om det er noen forskjell i gruppe 1 (utenfor en relasjon) og gruppe 2 (i en relasjon) og valg av feminint/maskulint ansikt (Q7) og utvalget er derfor del i to undergrupper hvilket betraktes som selvstendige utvalg (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2010, 339).

Figur 2.

Grupper * Q7 Crosstabulation

Count

		Q7		Total
		Kvinnen til venste	Kvinnen til høyre	
Grupper	1.00	41	15	56
	2.00	23	24	47
Total		64	39	103

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.402 ^a	1	.011

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17,80.

Resultatene fra Pearson Chi-Square verdien er av interesse og kan ses i Chi-Square Tests.

For å se på om funn er signifikante må signifikansverdien være .05 eller mindre.

I vårt tilfelle er signifikansverdien .011 og med en hypoteseavgjørelse kan vi forkaste nullhypotesen, og konkludere med at våre resultater er signifikante.

For å se antall av gruppene som valgte bilde av et feminint/maskulint kvinnelig ansikt, ser vi på Crosstabulation:

Den observerte frekvensen av de som fikk situasjonen *utenfor en relasjon* (1.00), er det 41 som fant det feminine ansiktet mer ønskelig og de som fikk situasjonen *i en relasjon* (2.00) er på 23. Den observerte frekvensen på situasjonen *utenfor en relasjon* (1.00) er det 15 som fant det maskuline ansiktet mer ønskelig, mens gruppen *i en relasjon* (2.00) er det 24.

Det er en signifikant forskjell mellom antallet kvinner utenfor en relasjon og valg av bilde sammenlignet med kvinner i en relasjon.

Spørsmålet er så om dette er statistisk signifikant. Vi ser etter om det er en høyere frekvens av de utenfor en relasjon som fant et feminine ansiktet mer ønskelig enn kvinner i en relasjon. Det er altså et forhold mellom situasjon gitt og ønskelig ansiktstrekk da value (6.402) er høyere enn signifikansverdien på .011. Siden Chi-Square i vårt tilfelle er kalkulert som større enn .05, indikerer det en forskjell i utfallet basert på situasjon og ønsket ansiktstrekk.

For å se på den praktiske signifikansen av dette utfallet kan vi gå til Risk Estimate der Odds Ratio indikerer at kvinner *utenfor en relasjon* har 2,852 mer sannsynlighet for å velge bildet med *feminine* trekk enn kvinner i en relasjon. Et risknivå på 1 indikerer at det

ikke er noen forskjell på gruppene. Når vi videre ser på Confidence Interval kan den indikere at ved en ny undersøkelse er den laveste risken på 1,253, men med en høyeste risk på 6,494 for at gruppen utenfor en relasjon velger bildet med feminine trekk enn gruppen i en relasjon.

Figur 3.

	Risk Estimate		
	Value	95% Confidence Interval	
		Lower	Upper
Odds Ratio for Grupper (1,00 / 2,00)	2.852	1.253	6.494
For cohort Q7 = Kvinnen til venste	1.496	1.073	2.086
For cohort Q7 = Kvinnen til høyre	.525	.313	.878
N of Valid Cases	103		

Ved å operere med et signifikantnivå på 5 prosent, kan vi i denne analysen med 95% sikkerhet si at utfallet ikke er tilfeldig og ved en ny undersøkelse vil det være stor sannsynlighet for at utfallet blir det samme. Vi har en statistisk validitet som tilsier at funn kan generaliseres. Resultatene er altså en konsekvens av manipulasjonen hvilket indikerer at mating påvirker attraktivitet og vi får støtte for:

H₁: *Mating påvirker hvordan kvinner bedømmer ansiktets attraktivitet.*

Videre kjører vi en ny Chi-Square Test of Independence for å se om det er noen forskjell i utfallet mellom alder (1.00; 15-29) (2.00; 30-45) (3; 46-60) og valg av feminint/maskulint ansikt (Q7). Selv om vi har en aldersgruppe på 15-29 har vi ingen respondenter under 18 år. Aldersgrupperingene ble lagt slik for å ha like store avstander mellom hver gruppe. Vårt utvalg er som ønsket kvinner 18 år og eldre. Utvalget er delt i tre undergrupper hvilket betraktes som selvstendige utvalg (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2010, 339).

Det er også her interessant å se resultater fra Pearson Chi-Square verdien. I vårt tilfelle er signifikansverdien .970 og med en hypoteseavgjørelse må vi godta nullhypotesen, og derfor konkluderes det at våre resultater *ikke* er signifikante.

Figur 4.

Aldersgrupper * Q7 Crosstabulation

Count

		Q7		Total
		Kvinnen til venste	Kvinnen til høyre	
Aldersgrupper	1.00	45	28	73
	2.00	15	9	24
	3.00	4	2	6
Total		64	39	103

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.061 ^a	2	.970

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,27.

For å se antall i aldersgruppene som valgte bildet av kvinnen med feminint eller maskulint ansiktstrekk, ser vi på Crosstabulation: Den observerte frekvensen av aldersgruppe 1.00, er det 45 som fant det feminine ansiktet mer ønskelig, aldersgruppe 2.00 har 15 og aldersgruppe 3.00 har 4.

Den observerte frekvensen på aldersgruppe 1.00 er det 28 som fant det maskuline ansiktet mer ønskelig, aldersgruppe 2.00 har 9 og aldersgruppe 3.00 har 2.

Det viser seg ikke å være signifikante forskjeller i aldersgrupper og ønskelig ansiktstrekk. Det er derfor ingen statistisk signifikans da value (.061) er lavere enn signifikansverdien på .970. Vår kalkulerte chi-square er mindre enn signifikansverdien hvilket indikerer et uklart utfall basert på aldersgrupper og ønsket ansiktstrekk, variabelen alder er ikke signifikant og vi får ikke støtte for:

H₂: *Unge kvinner finner feminine kvinnelige ansikter mer ønskelig enn eldre kvinner.*

4.3.2 Interaksjons effekt

Vi ønsker således å si noe om forholdstørrelse og bruker derfor Crosstabs-funksjonen for å se på forholdet mellom de to kategoriske variablene.

Interaksjon betyr at man ser om det er noen signifikante forandringer i den avhengige variabelen når to eller flere uavhengige variabler korrelerer sammen (Cunningham og Aldrich, 2012, 132). Vi undersøker forholdet mellom mating og attraktivitet, og

presenterer variabelen alder. I følge Pallant (2013, 279) kan man ikke ved en signifikant interaksjons effekt tolke hovedeffekten uten å forklare utfallet av en uavhengig variabel og pesifisere nivået av andre uavhengige variabler. Dette er målt for i hovedeffekter.

Figur 5.

Grupper * Q7 * Aldersgrupper Crosstabulation

Aldersgrupper				Q7	
				Kvinnen til venstre	Kvinnen til høyre
1.00	Grupper	1.00	Count	29	12
			% within Grupper	70.7%	29.3%
		2.00	Count	16	16
			% within Grupper	50.0%	50.0%
	Total		Count	45	28
			% within Grupper	61.6%	38.4%
2.00	Grupper	1.00	Count	10	3
			% within Grupper	76.9%	23.1%
		2.00	Count	5	6
			% within Grupper	45.5%	54.5%
	Total		Count	15	9
			% within Grupper	62.5%	37.5%
3.00	Grupper	1.00	Count	2	0
			% within Grupper	100.0%	0.0%
		2.00	Count	2	2
			% within Grupper	50.0%	50.0%
	Total		Count	4	2
			% within Grupper	66.7%	33.3%
Total	Grupper	1.00	Count	41	15
			% within Grupper	73.2%	26.8%
		2.00	Count	23	24
			% within Grupper	48.9%	51.1%
	Total		Count	64	39
			% within Grupper	62.1%	37.9%

Chi-Square Tests

Aldersgrupper		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1.00	Pearson Chi-Square	3.267 ^c	1	.071
	Continuity Correction ^b	2.449	1	.118
	Likelihood Ratio	3.271	1	.071
	Fisher's Exact Test			
	Linear-by-Linear Association	3.222	1	.073
	N of Valid Cases	73		
	2.00	Pearson Chi-Square	2.517 ^d	1
Continuity Correction ^b		1.354	1	.245
Likelihood Ratio		2.552	1	.110
Fisher's Exact Test				
Linear-by-Linear Association		2.413	1	.120
N of Valid Cases		24		
3.00		Pearson Chi-Square	1.500 ^e	1
	Continuity Correction ^b	.094	1	.759
	Likelihood Ratio	2.093	1	.148
	Fisher's Exact Test			
	Linear-by-Linear Association	1.250	1	.264
	N of Valid Cases	6		
	Total	Pearson Chi-Square	6.402 ^a	1
Continuity Correction ^b		5.412	1	.020
Likelihood Ratio		6.440	1	.011
Fisher's Exact Test				
Linear-by-Linear Association		6.340	1	.012
N of Valid Cases		103		

Vi behandler hver aldersgruppe hver for seg, og starter med aldersgruppe 1.00 som viser at kvinner i alderen 15-29 har utenfor en relasjon større sannsynlighet (70%) for å velge kvinnen til venstre (feminin) enn kvinner i en relasjon (50%). Dette blir ikke bekreftet med den statistiske signifikansen ved Chi-Square test der Pearson Chi-Square value er

3.267 og en signifikansverdi på 0.71. Med hensyn til et signifikansnivå på 5 prosent eller mindre er dette sterke bevis for at vi må godta nullhypotesen. Det vises ingen sammenheng mellom variablene og vi får derfor ikke støtte for:

H_{3a}: *ynge kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med yngre kvinner i en relasjon*

Aldersgruppe 2.00 viser i interaksjons effekten at kvinner i alder 30-45 utenfor en relasjon har en større sannsynlighet (76,9%) for å velge kvinnen til venstre (feminin) enn kvinner i en relasjon (45,5%). Dette blir ikke bekreftet med den statistiske signifikansen ved Chi-Square test der Pearson Chi-Square value er 2.517 og med en signifikansverdi på .113.

Aldersgruppe 3.00 viser i interaksjon effekten at kvinner i alder 46-60 utenfor en relasjon har 100% sannsynlighet for å velge kvinnen til venstre (feminin) enn kvinner i en relasjon (50%). Dette blir ikke bekreftet med den statistiske signifikansen ved Chi-Square test der Pearson Chi-Square value er 1.500 og med en signifikansverdi på .221. Med hensyn til et signifikansnivå på 5 prosent eller mindre er dette sterke bevis for at vi må godta nullhypotesen. Det vises ingen sammenheng mellom variablene og vi får derfor ikke støtte for:

H_{3b} : *eldre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med eldre kvinner i en relasjon*

5.0 Drøfting

I dette kapittelet ligger våre teorier og metodiske datasett til grunn for å drøfte rundt resultatene av denne studien. Tolkning av informasjon vi har innhentet blir først presentert med et raskt overblikk der vi viser våre hypoteseavgjørelser, før det videre drøftes rundt potensielle svakheter som ledet til resultatene. Til slutt nevnes undersøkelsens begrensninger.

I henhold til vår problemstilling “*Hvordan kan partnerskapssituasjon og alder påvirke kvinners syn på attraktivitet?*” ble det utarbeidet fire hypoteser:

H₁: *Mating påvirker hvordan kvinner bedømmer ansikters attraktivitet.*

H₂: *Unge kvinner finner feminine kvinnelige ansikter mer ønskelig enn eldre kvinner.*

H_{3a}: *Yngre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med yngre kvinner i en relasjon.*

H_{3b}: *Eldre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med eldre kvinner i en relasjon.*

Vi starter med å tolke funn ved hver enkel hypotese og ser hva informasjonen indikerer i forhold til teorien lagt i grunn for disse hypotesene.

5.1 Hypotese 1 (H₁)

Resultatene fra analysen viser at hypotesen **H₁** støttes. Det betyr at mating påvirker hvordan kvinner bedømmer ansikters attraktivitet og kvinner utenfor en relasjon finner feminine ansiktstrekk mer ønskelig, mens kvinner i en relasjon finner maskuline ansiktstrekk mer ønskelig. Vår statistiske validitet tilsier at vi kan generalisere funn. Som det ble redegjort for i det teoretiske rammeverket så defineres mating som utenfor en relasjon og i en relasjon. De særskilte forskjellene i begrepene kan oppsummeres slik: Kvinner utenfor en relasjon har som utfordring a) å reprodusere seg, b) retter sitt fokus mot det motsatte kjønn og c) ønsker en partner av god helse. Kvinner i en relasjon har andre utfordringer som blant annet er a) å forsørge avkom, b) fokuset er på rivaler og c) å ivareta forholdet til sin partner. Det var derfor antatt at når et fokusskifte i mating oppstår, vil synet på attraktivitet også endres.

5.2 Hypotese 2 (H_2)

Resultater fra analysen viser at H_2 ikke får støtte. Det betyr at det ikke er en signifikant forskjell i at yngre kvinner finner feminine ansiktstrekk mer ønskelig enn eldre kvinner ved bedømmelse av ansiktstrekk. Vi har ikke en statistisk validitet som tilsier at funn kan generaliseres. Det ble i det teoretiske rammeverket redegjort for at alder er en viktig faktor når for vi bedømmer ansikter og alder er en særskilt segmenteringsvariabel fordi det påvirker adferd. Det var derfor antatt at eldre kvinner bedømmer attraktivitet annerledes enn yngre kvinner. Reproduksjon er viktig for menneskets overlevelse og kvinner som ikke lenger er i fruktbar alder kunne ses å redusere behovet for å oppdage asymmetri som en ledetråd til en partner av god helse.

5.3 Interaksjonshypoteser (H_{3a} og H_{3b})

Resultater fra analysene viser at H_{3a} og H_{3b} ikke får støtte. Det betyr at det ikke er noen signifikante forskjeller mellom at yngre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med yngre kvinner i en relasjon. Det er heller ingen signifikante forskjeller mellom at eldre kvinner utenfor en relasjon foretrekker feminine ansiktstrekk, sammenliknet med eldre kvinner i en relasjon.

Det var i det teoretiske rammeverket redegjort for at både alder og reproduksjon påvirker adferd og det ble derfor undersøkt forholdsstørrelsen mellom alder og mating. Mating ble støttet under hovedeffekter hvor det har en signifikant påvirkelse på attraktivitet, men under hovedeffekt av alder og attraktivitet ble ikke forholdet støttet. Ved å se interaksjonseffekten mellom disse to uavhengige variablene ble ikke våre hypoteser støttet.

En forklaring på det signifikante resultatet i denne undersøkelsen kan også være en konsekvens av evolusjonsteorien som forteller at det er viktig for individer å finne en partner av god helse som gir friske avkom og det er viktig å oppdage individer som innehar dette. Det er vårt overlevelsesinstinkt som i stor grad påvirker vår adferd, og reproduksjon er et viktig komponent for å videreføre våre gener. Det kan bety at kvinner på leting etter en partner vil ikke bare oppdage symmetri/sekundære kjønnsstrekk assosiert med god helse ved det motsatte kjønn, men at kvinner også oppdager slike assosiasjoner

også når det kommer til vurdering av andre kvinner. Det kan ses slik at når vi uansett befinner oss utenfor en relasjon til en partner vil vi være mer oppmerksom rundt hvem som generelt er attraktive og hvem som er mindre attraktive, uavhengig av kjønn. Dette reiser derfor et interessant evolusjonistisk spørsmål; hvorfor gjør kvinner seg oppmerksom rundt andre kvinners attraktivitet når kvinner alene ikke leder til reproduksjon? Det kan drøftes rundt det teoretiske rammeverket at kvinner ønsker å skille seg ut ved å vise sin skjønnhet og ungdommelighet (Griskevicius og Kenrick, 2013) spesielt når de befinner seg utenfor en relasjon fordi en mann verdsetter kvinnens skjønnhet, og det kan antas å føre til en smitteeffekt på kvinnen om at det å være attraktiv er et viktig komponent for å få en mann.

Kvinnen i en relasjon til en partner vil ikke oppdage de samme assosiasjonene på lik måte fordi fokuset er ikke lenger på jakten etter en partner av god helse, men heller å ivareta sitt kjærlighetsforhold. Selv om vi får støtte for hypotesen og en risk analyse indikerer reliabilitet, er det viktig å bemerke at det ville ha vært en større validitet og reliabilitet ved å ha flere bilder opp mot samme begrep. Dette ble ikke gjort tilgjengelig for denne undersøkelsen.

En metodisk forklaring på de lite signifikante resultatene argumenteres ved utvalgets aldersspenn. Da det ble brukt Facebook for datainnsamling ble det ikke nådd ut flere kvinner som var av variert alder, og undersøkelsen har derfor et flertall av kvinner i aldersgruppen 15-29. Antallet i hver aldersgruppe vil ikke gjøres sammenlignbare og det viser derfor lav praktisk signifikans. Videre kan det diskuteres rundt rekkefølgen av og presisjon i spørsmålet om alder i spørreskjemaet. Spørsmål om alder var en del av åpningsspørsmålene og det kan antas at de kvinnelige respondentenes egen alder ikke er tatt i betraktning når de vurderer bildene. Det kan ha ført til at ved å bli gitt en situasjon vil respondentene automatisk anta at de også blir gitt en viss alder når de skal vurdere bildene. Det kan således antas at respondentene ikke gjenkjente seg med kvinnen på bildet i forhold til sin egen alder. Spørreskjemaet har ikke presisert at respondentene skal ta utgangspunkt i sin opprinnelige alder når de vurderer bildene.

Vi får ikke støttet forholdet mellom alder og attraktivitet, men hypotesen er ikke avkreftet. Det kan spekuleres i om og hvis undersøkelsen hadde et større utvalg i de kategoriserte aldersgruppene, eller om aldersgruppene var fordelt på en annen måte, kunne det ha ført til støtte for hypotesen, men dette er vanskelig å si noe mer om.

5.4 Begrensninger

Denne undersøkelsen, som ved alle andre undersøkelser, har sine styrker og svakheter ved det metodiske designet. Prosessen har lært oss at undersøkelser ikke er perfekte og vil ikke klare å fange opp alt. Med en kvantitativ metode er vi kjent med at vi ikke får fanget opp hvordan og hvorfor vi får de funnene vi får, derfor er det teoretiske rammeverket lagt til grunn for å kunne gi innsikt.

Et eksperimentelt design kan isolere for at andre faktorer enn mating påvirker begrepet attraktivitet. Vi er kjent med at attraktivitet bedømmes under komplekse forhold, og det er tatt høyde for at presentasjonen av attraktivitet i undersøkelsen ikke samsvarer med det virkelige liv. Symmetri og sekundære kjønnsstrekk i ansiktet vil ikke alene utgjøre om vi ser noen mennesker som mer attraktive enn andre, dog det er viktige faktorer.

Interessant er det at undersøkelsen får støtte for at mating påvirker bedømmelsen av et ansikts attraktivitet. Å måle dette gjennom vurdering av et feminint og maskulint ansiktstrekk kan indikere at slike trekk i stor grad er med på å påvirke hva vi anser som attraktivt. Men det kan ikke ses som en kausal sannhet da listen er lang for hele menneskets attraktivitet; personlighetstrekk, hudens farge og kvalitet, kroppslukt, øyne og smil (Little, Jones og Debruine, 2011), hvor like de er oss og generelt hvor godt vi liker dem er også viktige faktorer.

Om ressursene lå til rette for det kunne man ved observasjon og dialog med utvalget fått en forklaring på hvorfor og hvordan mating påvirker attraktivitet, samt at man også kunne brukt måleskala når attraktivitet vurdert på bildene for å se variasjoner.

Tidligere studier har vist at alder er en viktig faktor for når vi bedømmer et ansikts attraktivitet. Våre resultater fikk ikke støtte for dette fordi aldersgruppene kunne ikke sammenlignes med hverandre. Dette svekker da den eksterne validiteten og kan dermed ikke generaliseres. Det kan ses som en svakhet at respondentene ikke fikk informasjon om å forholde seg til sin egen alder, noe som antas å ha ført til at kvinnen tror hun blir gitt en viss alder ved manipulasjonen. Likeledes er bildene av en ung kvinne, og eldre respondenter kan mulig finne en utfordring i å gjenkjenne seg med kvinnen på bildet. Utvalget var heller ikke stort nok i de kategoriserte aldersgruppene.

Datainnsamlingen kunne vært brukt ved flere kommunikasjonskanaler enn bare Facebook. Da det var en utfordring å få tak i mange nok kvinner som var fra 40 år og oppover, burde det ha blitt vurdert andre løsninger for rekruttering av disse. Ved å

rekruttere flere kvinner fra ulike kommunikasjonskanaler kunne det ha økt den eksterne validiteten som sådan.

I det teoretiske rammeverket ble det redegjort for at kvinner spesielt under eggøsning oppdager asymmetriske ansiktstrekk der antagelsen var at kvinner uten hormonell styring ikke oppdaget trekkene på lik måte da dette er viktige signaler ved reproduksjon.

Undersøkelsen klarte ikke å fange opp om unge kvinner generelt opplever slike ansiktstrekk mer ønskelig enn eldre kvinner. Dette oppfordres til å undersøkes videre ved lignende undersøkelser. Det var et resurssmessig valg å ikke undersøke dette nærmere.

Videre drøftes begrensningene rundt det å kun undersøke kvinner, for hva med mennene?

Denne oppgavens interesse ligger i hvordan kvinner vurderer andre kvinner, men forskeren Little bygget teori på menneskers vurdering av attraktivitet ved motsatt kjønn.

Ved å undersøke korrelasjonen mellom en manns vurdering av kvinnens attraktivitet og kvinners vurdering av kvinner, kunne dette ha økt undersøkelsens perspektiver ytterligere og gitt flere nyanser til begrepet. Det oppfordres derfor å fokusere på begge kjønn ved lignende undersøkelser. En viktig bemerkning er også at det ville ført til økt validitet og reliabilitet ved å bruke flere bilder opp mot samme begrep.

6.0 Veien videre

Ved undersøkelser og forskning generelt er det alltid ting man kunne gjort bedre, og som man gjerne ser i ettertid. Det er viktig å være kritisk til hva man gjør, hvordan man gjør det og hvorfor det ledet til funn. Som vi har nevnt er begrepet attraktivitet et kompleks tema med mange interessante forskningsområder og innfallsvinkler. Fenomenet er mye forsket på, men desto mer innsikt vil åpne for ny eller forbedret kunnskap.

Ved videre undersøkelser ville det vært spennende å se på korrelasjonen mellom en manns vurdering av kvinnens attraktivitet, og kvinners vurdering av kvinner. Dette mener vi kunne økt undersøkelsens perspektiv ytterligere og gitt flere nyanser til begrepet.

Det oppfordres til lignende undersøkelser å se hvordan kvinners hormonelle syklus, vurdering av egen fysisk attraktivitet og prevensjonsmidler forholder seg til attraktivitet.

Det har nettopp vist seg å være signifikante funn mellom disse forholdene mot attraktivitet (Little m.fl. 2007). I mangel på resurser og med en begrenset tid var ikke dette noe som ble undersøkt av oss, men det ville vært svært spennende å se nærmere på dette ved en senere anledning.

Når det gjelder forbedringer av eksperimentet bør videre undersøkelser få et større utvalg for å øke reliabiliteten og validiteten. En avsluttende oppfordring er å kombinere eksperimentet med både et kvalitativt og kvantitativt tilnærming for å gå i dybden av fenomenet, gjøre det mer virkelighetsnært og videre utforske evolusjonens tilstedeværelse på andre områder.

6.1 Strategiske forslag

Etttersom denne oppgaven er ved sin slutt og vi har en stor interesse for reklame, ønsker vi å benytte informasjonen vi har fått til å gi en kort introduksjon til hvordan spesielt skjønnhetsindustrien kan dra nytte av det vi har kommet frem til.

Det blir gjerne brukt demografiske segmenteringskriterier som alder, kjønn og inntekt når man skal avgjøre hvem målgruppen er. Med en konklusjon på at mating påvirker attraktivitet og dermed adferd, kan dette ses som en viktig segmenteringsvariabel.

Vi sitter igjen med et inntrykk av at evolusjonens tilstedeværelse er sterk, men er lite bevisst brukt i dag. Hvis man øker kunnskapen om hva et ansikt signaliserer, og under hvilke forhold kvinner finner ulike ansiktstrekk tiltrekkende, kan man om mulig lettere posisjonere produkter og merkevarer til riktig kundegruppe.

“(….)The basic approach of positioning is not to create something new and different, but to manipulate what’s already up there in the mind, to retie the connections that already exist.” (Ries 2001, 16).

7.0 Litteraturliste

Buss, David M. 2007. *“The Evolution of Human Mating”*. University of Texas: Acta Psychologica Sinica, 39 (3): 502-512

Buss, David M. 2003. *“The Evolution of Desire - Strategies of Human Mating”*. Usa: Basic Books.

Cunningham James B. og James O, Aldrich. 2012. *Using Spss an interactive hands on approach*. Usa, SAGE Publicatons, Inc.

Foos, Paul W og M. Cherie Clark. 2011. *“Adult Age and Gender Differences in Perceptions of Facial Attractiveness: Beauty is in the Eye of the Older Beholder”*. The Journal of Genetic Psychology: Taylor & Francis Group, 172 (2): 162-75

Grammer, Karl. Berhard Fink, Anders Pape Moller og Randy Thornhill. 2003. *“Darwinian Aesthetics: sexual Selection and the Biology of Beauty”*. United Kingdom: Cambridge Philosophical Society, 78, pp. 385–407

Griskevicius Vladas , Noah J. Goldstein, Chad R. Mortensen, Robert B. Cialdini, og Douglas T. Kenrick. 2006. *“Going Along Versus Going Alone: When Fundamental Motives Facilitate Strategic (Non)Conformity”*. Arizona State University: American Psychological Association, Vol. 91, No. 2, 281–294

Gottman, Mordechai John. 1995. *“The analysis”*. Usa: Lawrence Erlbaum assoicates, Inc., Publishers

Jacobsen, Dag Ingvar. 2005. *“Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode”*, 2. utgave. Høyskoleforlaget

Jacobsen, Dag Ingvar. 2015. *“Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode”*, 3. utgave. Cappelen Damm

Johannessen Asbjørn, Pern Arne Tufte og Line Christoffersen. 2010. "*Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*". 4. utgave. Abstrakt Forlag.

Little Anthony C., Danielle L. Cohen, Benedict C. Jones og Jay Belsky. 2007. "*Human preferences for facial masculinity change with relationship type and environmental harshness*". Springer-Verlag, 61: 967–973

Little, Anthony C., Benedict C. Jones og Lisa M. DeBruine. 2011. "*Facial attractiveness: evolutionary based research*". The Royal Society, 366, 1638–1659

Little, Anthony C., Robert P. Burriss, Marion Petrie, Benedict C. Jones og S. Craig Roberts. 2013. "*Oral contraceptive use in women changes preferences for male facial masculinity and is associated with partner facial masculinity*". School of Natural Sciences, University of Stirling: Elsevier Ltd, V. 38, Issue 9, Pages 1777-1785

Losos, Jonathan B., David A. Baum, Douglas J. Futuyma, Hopi E. Hoekstra, Richard E. Lenski, Allen J. Moore, Catherine L. Peichel, Dolph Schluter og Michael C. Whitlock. 2014. "*The Princeton Guide to Evolution*". Issue 4. Princeton University Press.

Pallant, Julie. 2013. "*SPSS Survival Manual A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*", 5th edition. McGraw-Hill Companies.

Ries, Al. 2001. "*Positioning: The Battle for Your Mind*". The McGraw-Hill Companies.

Ringdal, Kristen. 2013. "*Enhet og Mangfold: Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*", 3. utgave. Fagbokforlaget.

Shadish, William R., Thomas D. Cook og Donald T. Campell. 2002. "*Experimental and Quasi-experimental Designs for Generalized Causal Inference*". Boston, New York: Houghton Mifflin Company.

Skog, Ole-Jørgen. 2003. "*Å forklare sosiale fenomener - en regresjonsbasert tilnærming*", 1. utgave. Gyldendal Norsk Forlag As.

Slater, Alan. 2002. "*Visual perception in the newborn infant: issues and debates*".
Intellectica, Wales, Storbritannia, 1, 34, pp. 57-76

Taflinger Richard F. 1996. "*Taking ADvantage*", 1. utgave. Washington, Usa: Kendall
Hunt Publishing.

Vedlegg I. Spørreskjema

Takk for at du tok deg tid til å trykke på linken til vår spørreundersøkelse!

Denne undersøkelsen utføres som en del av vår bacheloroppgave ved Høyskolen Kristiania (tidligere Markedshøyskolen) våren 2016, der vår interesse ligger hos kvinner og deres syn på skjønnhet. Undersøkelsen vil ta et par minutter. Informasjonen vi får vil kun benyttes som statistikk og analyser i vår bacheloroppgave. Undersøkelsen er helt anonym og kan på ingen måte spores tilbake til respondenten. Vi takker på forhånd for din deltakelse- ditt bidrag er til stor nytte for oss.

Med god hilsen

Kachine & Marianne

Her er vi først ute etter generell informasjon om deg:

Vennligst skriv inn din alder nedenfor

Kvinne?

- Ja
 Nei

På en skala fra 1-7: hvordan vil du vurdere din fysiske attraktivitet? (1 er uattraktiv og 7 er veldig attraktiv)

- 1 2 3 4 5 6 7

Vi ønsker å se på ulike situasjoner basert på relasjon. Nå kommer vi til å be deg sette deg inn i en situasjon som kanskje kan virke litt rar eller ukjent for deg, men prøv så godt du kan å sette deg inn i situasjonen eller forestille deg situasjonen for å svare på de neste spørsmålene som kommer:

Se virkelig for deg at du er singel og du har kommet til et punkt i livet ditt hvor du føler at du nå er klar for et forhold. Du har utdanning, stabil inntekt, har ingen barn, dine foreldre og søsken er støttende og dere kommer godt overens. Du bor i et område som er trygt, rent og ryddig.

I helgen skal du på fest, og du vet det vil være en god blanding av både kvinner og menn der. Du kjenner kun vertinnen og er veldig spent på hva slags folk som kommer, og sjangsen for å møte på noen interessante menn kan skje på denne festen.

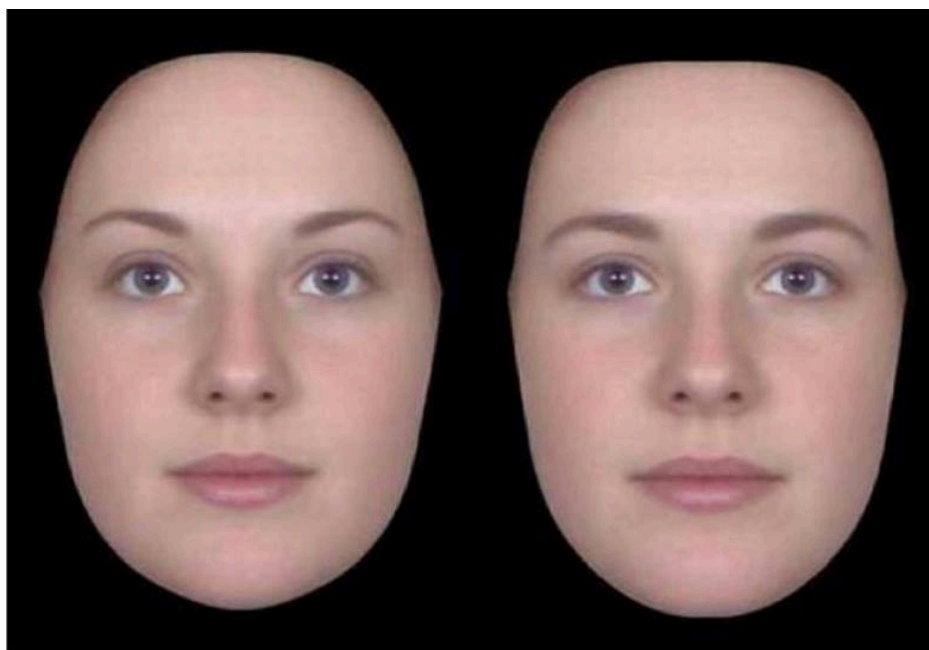
Du skal nå foreta et valg om hvilken kvinne du ønsker å se ut som på festen:

Vi ønsker å se på ulike situasjoner basert på relasjon. Nå kommer vi til å be deg sette deg inn i en situasjon som kanskje kan virke litt rar eller ukjent for deg, men prøv så godt du kan å sette deg inn i situasjonen eller forestille deg situasjonen for å svare på de neste spørsmålene som kommer:

Se virkelig for deg at du er i et langvarig og godt forhold. Du og din partner er samboere, har ingen barn, med hver deres jobb og en stabil inntekt. Dere kommer godt overens med familien til hverandre, drar på hyggelige ferier sammen, har en hobby dere gjør sammen, og sexlivet er tipp topp. Du kan virkelig se for deg dere to sammen resten av livet.

I helgen skal du på fest, og du vet det vil være en god blanding av både kvinner og menn der. Du kjenner kun vertinnen og er veldig spent på hva slags folk som kommer, og sjangsen for å møte på noen interessante menn kan skje på denne festen.

Du skal nå foreta et valg om hvilken kvinne du ønsker å se ut som på festen:

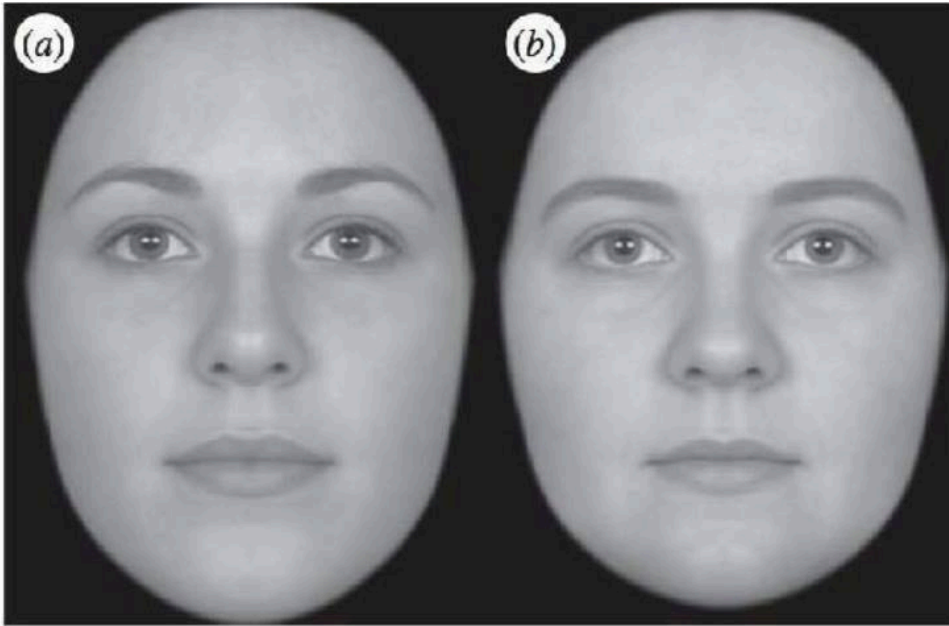

Kvinnen til venstre

Kvinnen til høyre

Kvinnen til venstre

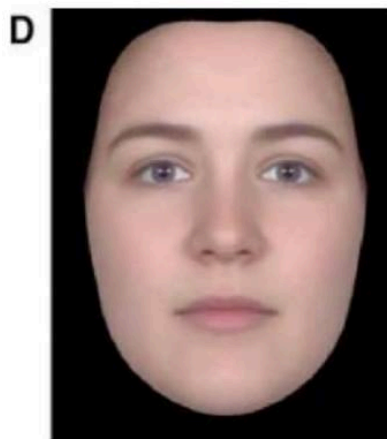
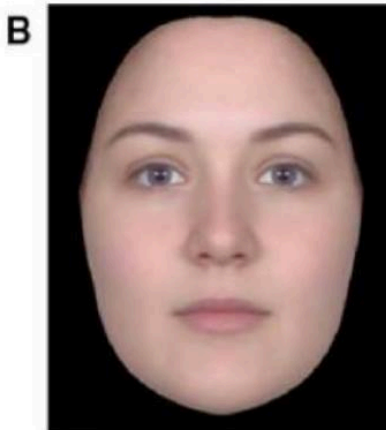
Kvinnen til høyre

Kvinne (a)

Kvinne (b)

Kvinne (c)

Kvinnen til venstre

Kvinnen til høyre

Her kommer noen spørsmål som kan virke litt personlige eller intime, men vi ønsker at du svarer så godt du kan, og husk: all informasjon er konfidensielt og din identitet vil holdes skjult.

Er du på nåværende tidspunkt i et partnerskap?

- Ja
- Nei

Bruker du på nåværende tidspunkt noen form for hormonelle prevensjonsmidler? (P-piller, spiral, p-ring eller lignende)

- Ja
- Nei

Når hadde du sist din menstruelle blødning? (Når startet blødningen)

- Jeg har akkurat fått blødning
- Nærmere en uke siden
- Nærmere to uker siden
- Nærmere tre uker siden
- Jeg har ikke lenger menstruell blødning
- Ønsker ikke å svare

Din seksuelle legning

- Heteroseksuell
- Biseksuell
- Homoseksuell

Vedlegg II. SPSS Mating og attraktivitet

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Grupper * Q7	103	90.4%	11	9.6%	114	100.0%

Grupper * Q7 Crosstabulation

Count

		Q7		Total
		Kvinnen til venste	Kvinnen til høyre	
Grupper	1.00	41	15	56
	2.00	23	24	47
Total		64	39	103

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.402 ^a	1	.011		
Continuity Correction ^b	5.412	1	.020		
Likelihood Ratio	6.440	1	.011		
Fisher's Exact Test				.015	.010
Linear-by-Linear Association	6.340	1	.012		
N of Valid Cases	103				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17,80.

b. Computed only for a 2x2 table

Risk Estimate

	Value	95% Confidence Interval	
		Lower	Upper
Odds Ratio for Grupper (1,00 / 2,00)	2.852	1.253	6.494
For cohort Q7 = Kvinnen til venste	1.496	1.073	2.086
For cohort Q7 = Kvinnen til høyre	.525	.313	.878
N of Valid Cases	103		

Vedlegg III. SPSS Alder og attraktivitet

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Aldersgrupper * Q7	103	90.4%	11	9.6%	114	100.0%

Aldersgrupper * Q7 Crosstabulation

Count

		Q7		Total
		Kvinnen til venste	Kvinnen til høyre	
Aldersgrupper	1.00	45	28	73
	2.00	15	9	24
	3.00	4	2	6
Total		64	39	103

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.061 ^a	2	.970
Likelihood Ratio	.062	2	.969
Linear-by-Linear Association	.047	1	.828
N of Valid Cases	103		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,27.

Risk Estimate

	Value
Odds Ratio for Aldersgrupper (1,00 / 2,00)	a

a. Risk Estimate statistics cannot be computed. They are only computed for a 2*2 table without empty cells.

Vedlegg IV. SPSS Interaksjonsanalyse

	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Grupper * Q7 * Aldersgrupper	103	90.4%	11	9.6%	114	100.0%

Grupper * Q7 * Aldersgrupper Crosstabulation

Aldersgrupper				Q7		Total
				Kvinnen til venste	Kvinnen til høyre	
1.00	Grupper	1.00	Count	29	12	41
			% within Grupper	70.7%	29.3%	100.0%
		2.00	Count	16	16	32
			% within Grupper	50.0%	50.0%	100.0%
	Total	Count	45	28	73	
		% within Grupper	61.6%	38.4%	100.0%	
2.00	Grupper	1.00	Count	10	3	13
			% within Grupper	76.9%	23.1%	100.0%
		2.00	Count	5	6	11
			% within Grupper	45.5%	54.5%	100.0%
	Total	Count	15	9	24	
		% within Grupper	62.5%	37.5%	100.0%	
3.00	Grupper	1.00	Count	2	0	2
			% within Grupper	100.0%	0.0%	100.0%
		2.00	Count	2	2	4
			% within Grupper	50.0%	50.0%	100.0%
	Total	Count	4	2	6	
		% within Grupper	66.7%	33.3%	100.0%	
Total	Grupper	1.00	Count	41	15	56
			% within Grupper	73.2%	26.8%	100.0%
		2.00	Count	23	24	47
			% within Grupper	48.9%	51.1%	100.0%
	Total	Count	64	39	103	
		% within Grupper	62.1%	37.9%	100.0%	

Chi-Square Tests

Aldersgrupper		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)		
1.00	Pearson Chi-Square	3.267 ^c	1	.071				
	Continuity Correction ^b	2.449	1	.118				
	Likelihood Ratio	3.271	1	.071				
	Fisher's Exact Test						.092	.059
	Linear-by-Linear Association	3.222	1	.073				
	N of Valid Cases	73						
2.00	Pearson Chi-Square	2.517 ^d	1	.113				
	Continuity Correction ^b	1.354	1	.245				
	Likelihood Ratio	2.552	1	.110				
	Fisher's Exact Test						.206	.122
	Linear-by-Linear Association	2.413	1	.120				
	N of Valid Cases	24						
3.00	Pearson Chi-Square	1.500 ^e	1	.221				
	Continuity Correction ^b	.094	1	.759				
	Likelihood Ratio	2.093	1	.148				
	Fisher's Exact Test						.467	.400
	Linear-by-Linear Association	1.250	1	.264				
	N of Valid Cases	6						
Total	Pearson Chi-Square	6.402 ^a	1	.011				
	Continuity Correction ^b	5.412	1	.020				
	Likelihood Ratio	6.440	1	.011				
	Fisher's Exact Test						.015	.010
	Linear-by-Linear Association	6.340	1	.012				
	N of Valid Cases	103						

- a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17,80.
- b. Computed only for a 2x2 table
- c. Computed only for a 2x2 table
- d. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 12,27.
- e. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,13.
- f. 4 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,67.

Risk Estimate				
Aldersgrupper		Value	95% Confidence Interval	
			Lower	Upper
1.00	Odds Ratio for Grupper (1,00 / 2,00)	2.417	.920	6.348
	For cohort Q7 = Kvinnen til venste	1.415	.950	2.107
	For cohort Q7 = Kvinnen til høyre	.585	.325	1.055
	N of Valid Cases	73		
2.00	Odds Ratio for Grupper (1,00 / 2,00)	4.000	.693	23.089
	For cohort Q7 = Kvinnen til venste	1.692	.830	3.451
	For cohort Q7 = Kvinnen til høyre	.423	.137	1.309
	N of Valid Cases	24		
3.00	For cohort Q7 = Kvinnen til venste	2.000	.751	5.329
	N of Valid Cases	6		
Total	Odds Ratio for Grupper (1,00 / 2,00)	2.852	1.253	6.494
	For cohort Q7 = Kvinnen til venste	1.496	1.073	2.086
	For cohort Q7 = Kvinnen til høyre	.525	.313	.878
	N of Valid Cases	103		

CEM